# GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 29.

We Srzodę Dnia 11. Kwietnia 1798.

*Z Hagi d. 24. Marca.*

D 23 będą zgromadzenia pierwiastko we zwołane, dla przyięcia konstytucyi, ktorey 6000 exemplarzy wydrukowano. Nie masz wątpliwości że ią lud przyymie, ponieważ się na prawdziwey wolności, równości, i nierozdzielności rzeczypospolitey gruntuie. Postanowiono także w niey, że wszyscy od d. 1 stycznia 1795 uszli z oyczyzny Batawowie, czyli emigranci, ktorzy o przychylność do dawnego rządu przekonanemi będą, na zawsze z rzeczypospolitey wygnani są i dobra ich, ieżeli ieszcze do dnia 1 stycznia roku 1798 w rzeczypospolitey posiadali, na rzecz narodu skonfiskowane zostaną.

Prezydent oznaymił zgromadzeniu, że cały lewy brzeg Renu ustąpiony już formalnie iest rzeczypospolitey Francuzkiey na kongresie w Rasztadt.

Wszystkich teraźnieyszemu porządkowi rzeczy urzędnikow przeciwnych iuż oddalono. Los ten dotknął także starszych kościoła żydowskiego w Amsterdamie, czyli kollegium Parnasim, ktorzy nie tylko, że przeciwnemi ostatniey rewolucyi byli, ale nadto 24 żydow przychylnych teraźnieyszemu porządkowi rzeczy z synagogi wyklęli.

Lista naszych admirałow iuż iest ułożona: wice admirałami są: Raders, de Winter, Sels, van der Beets i Riemersma; kontra admirałami: Meurer, Blois de van Treslong, Story, Wiertz, Gervais i Bosch. Żaden admirał nie będzie płacony tylko w aktualney będący służbie. Ci, ktorzy służyć nie chcą, a ieszcze mogą, będą uwolnieni; niezdatni prawdziwie przez starość i niedołężni otrzymaią pensye.

Wczoray udała się kommissya dyrektoryatu, złożona z dyrektorow Vreede i van Langen przy eskorcie 100 iazdy do Amsterdamu. Tamże udali się jenerał kommenderuiący Joubert i nasz jenerał Dandels, tudzież agenci policyi i Francuzki minister Delacroix.

Wszyscy nasi zagraniczni ministrowie, agenci i konsulowie muszą teraz

przysięgę nienawiści stadhuderatu, arystokracyi &c. wykonać.

Bywszy reprezentant Bicker, który w Wykby Duurstede w areszcie siedział, został do Leuwarden przeprowadzony, gdzie żyd Salamon Lewy za wzniecony w przeszłym roku bunt, w sobotę przeszłą stracony był.

Na potym będą i w niedzielę teatra dawane. — Tu w Hadze, w Amsterdamie i innych mieyscach obchodzono d. 20 święto Francuzkie samowładności ludu.

*Z Zemlina d. 19. Marca.*

Z Kroacyi pełno statkow prożnych powraca; nikt nie chce tam więcey zawozić zboża, gdyż tam tak spadło w cenie, że nie tylko się transport traci, ale i swoich nie weźmie się pieniędzy. Oprocz rządowych, żadne tam inne statki nie płyną więcey.

Z Turczech bardzo nam teraz wiele dowożą drzewa, i w tak taniey cenie, w iakiey go nigdy ieszcze nie mieliśmy.

Gdy wczoray zakończył się Ramazan, co wystrzałem z armat oznaymione było w Belgradzie, spodziewamy się w krótce ważnych z Turczech wiadomości.

*Z Konstantynopola d. 10. Marca.*

Przed kilku dniami umarł tu znany Raschid Effendi, który w ostatniey woynie i teraz urząd Reiseffendego, czyli ministra zagranicznych interessow zastępował. Turcy utracili w nim wielkiego człowieka, iakiego nie zaraz znaydą; iest on nietylko od swoich, ale i od cudzoziemcow żałowany. Na iego urząd nastąpił Achmetgi Effendi, o którym nic ieszcze powiedzieć nie można, oprocz, że ma bydź człowiek rozumny.

Wczoray wystąpiła cała flotta z arsenału, i formuie w porcie i kanale piękną linią. Przeznaczenia oney nikt nie wie, rownie iako też, czy kapitan basza będzie nią kommenderował, lub czy tylko przy kommendzie lądowey siły zostanie, co się iednak w krótce okazać musi. Z Azyi przychodzą tu ieszcze zawsze woyska, i mówią, że ich już przeszło 300,000 przybyło. Wszyscy iednostaynie zgadzaią się że nie podobna, aby tak ogromne siły przeciw Pasman Oglu wymierzone bydź miały, który od niejakiego czasu wcale spokoynie się zachowuie; ale nikt wszelako nie wie przeciw komu one zmierzaią. Wszystko co w wielkiey radzie zachodzi w naywiększym zostaie sekrecie; samych tylko ludzi głuchych używaią w niey do posługi, żeby nic nie potrafili dosłyszeć. Wiemy tu, że kapitan basza, co dzień sekretnego posłańca do Pasman Oglu wysyła, i odpowiedź odbiera; wnoszą więc ztąd, że rząd iest w dobrym porozumieniu z tym buntownikiem. Powietrze wyiąwszy kilka dni psotnych, statecznie mamy łagodne, i prawie tego roku zimy nieznamy, dla czego dobrych urodzaiow spodziewać by się potrzeba.

Od kilku dni rozchodzi się tu pogłoska, iakoby wszyscy Grecy na półwyspku Morei bunt podniesli, co iednak zupełnie potwierdzenia potrzebuie, gdyż list z Patraso pod d. 18 lutego nic otym nie wspomina.

Cały Archipelag iest pełen rozboynikow barbaryiskich, którzy wszystkie okręty, co nie idą pod banderą Turecką zabieraią. Będące tu Weneckie okręty nie mogły dotąd dla tey przyczyny na morze wyyść; ale wczoray otrzymał internuncyusz Cesarski potwierdzenie wszyst-

kich fermanow u Porty dla bandery Cesarskiey, i pod tą banderą popłyną teraz do siebie, co iest nową dla handlu korzyścią. My używamy tu zupełney spokoyności, i spodziewamy się, że nie będzie przerwana.

*Z Paryża d. 23. Marca.*

Eskadra od 30 żaglow złożona z fregat i transportowych okrętow, maiąc 17 tysięcy woyska i na 2 miesiące żywności na okrętach, miała w tych dniach z Tulonu wyyść. Niektórzy rozumią, że ta eskadra przeznaczona iest do opanowania portow Syrakuzy, Mesini i Trapani.

Względem Neapolu co raz się tu większe nieukontentowanie wzmaga, a osobliwie od czasu, gdy Angielski korsarz zabrał stoiący na kotficy pod armatami iednego Neapolitańskiego portu Francuzki okręt, o co się iak wiadomo minister Francuzki Trouvé żalił. Dwór Neapolitański ma zabrany ładunek okrętu zapłacić, i kommendanta tey twierdzy za dopuszczone zgwałcenie prawa ludow ukarać. "Jezeli to nie nastąpi, mówi reprezentant Poultier, Francya potrafi się zapewne prędko zemścić.,,

Uroczystość samowładności ludu była tu d. 20 t. m. z wielką uroczystością obchodzona.

Pierwiastkowe zgromadzenia iuż się w Paryżu pod dobrą wróżbą rozpoczęły. Naywiększa w nich spokoyność panuie; patryotow iest tam bardzo wiele, i wszystko każe się spodziewać lepszych iak w roku przeszłym wyborow.

Reprezentant Poultier opisuie w swoim dzienniku *l'Ami de loix* teraźnieysze położenia Paryża, w którym między innym przytacza:

" Paryż używa spokoyności; dyrektoryat nie daie czasu fakcyom do zwiększenia się; trzyma ich w stanie niedołężności dziecinney i prowadzi ich na paskach. Intryganci nastąpili po fakcyonistach, albo raczey fakcye nie są nic więcey iak śmieszne intrygi, które natychmiast iak tylko są wiadome uśmierzone bywaią. Obyczaie pogorszaią się co dzień, a to z niedostatku republikanckich rozrządzeń, wnet będzie iuż za poźno poprawiać ich. — Każdey dekady składa fama w Palais royal ministrow, a ci zawsze na swoich zostaią urzędach. — W muzeum obrazow co dzień wielka liczba przypatrywaczow dziwi piękne Włoch sztuki Raphaela, Titiana &c.

" Royalism zostaie w nieczynności, czeka poki republikanie głupstw nie narobią, żeby się mogł pokazać; iuż się uśmiecha na ich początkowe kłotnie, i nayuszczypliwsze wyrazy, każe w publicznych pismach umieszczać. Lud we wszystkich tych nikczemnych kłotniach iest oboiętnym. Dziennikarze ieden drugiego szczypie, ieden drugiego nienawidzi i wszyscy się przepisuią; kto ieden czytał dziennik czytał ich sto. — Moda tak szypko lata, że naynowszey nie można opisać, bo iuż iest zarzucona. Straszna ta przemiana mod, niszczy familie, mnoży rozwody, bankructwa, i zmnieysza do trzeciey części cnotliwe kobiety, które Boileau w Paryżu przed stem lat rachował.,, Uzbroienia przeciw Anglii są powodem, że od miesiąca żywności poszły w gorę; ale wszelako iest ich podostatkiem. Handel zostaie w niedołężnym stanie; lichwiarstwo go zabiia i ieszcze go bardziey zniszczy, ieżeli rząd nie zapobieży temu złemu. — Większa część młodzieży Paryzkiey iest

)2(

tyle prożna i nieoświecona, ile bezwstydna: całe dni trawią w kawiarniach, u dziewcząt i na grach. — Republikanism po ttępuie, ale zwolna: ustawy zaczynaią bydź szanowane, podatki wypłacane; administracye co dzień są czynnieysze; policya Paryzka przykłada więcey baczności i mniey gwałtu iak dawniey. Po domach noszą proiekta, żeby członkow dawnego prawodawctwa na zgromadzeniach pierwiastkowych nie obierać; ale patryoci obywatele domyślaią się co ta intryga znaczy, i wszystko obiecuie dobre wybory.„

Tuteyszy Irlandczyk Napper Tandy, który na ostatniey ucztcie Irlandczykow prezydował, a dawniey w Irlandzkim woysku pułkownik, był w tych dniach jenerałowi Buonaparte prezentowany, i ma bydź iako jenerał brygady w legii Irlandzkiey użyty.

Z Rzymu posłano 200,000 talarow do Mantui dla zapłacenia Francuzkiego garnizonu.

W Korsyce gdzie iuż spokoyność przywrocona została, są hersztowie od woyskowey kommifsyi sądzeni.

Obywatel Pison du Goland prezydentem rady 500, a Molleveaux prezydentem rady starszych są obrani.

Od dawnego czasu oczekiwany z Hollandyi słon, stanął tu w tych dniach.

Do Brest mimo pilnowania Angielskich okrętow, przybył znowu szczęśliwie od 35 żaglow transport bez okrycia z Nant.

W Lill kazał dyrektoryat bywszego podskarbiego stanow Flandryi, Terrond, i wiele innych osob aresztować, za miewane taiemne schadzki, dążące przeciw publiczney spokoyności i republikanckiemu rządowi.

Do Rzymu idzie ieszcze 5000 ludzi z legionow Polskich we Włoszech.

Jen: Brune, mianował adiutantem przy boku swoim syna, sławnego jen: Laharpe, który od Szwaycarskiey oligarchii prześladowany, życie we Włoszech utracił.

Korpus woyska, które do Angielskiey armii maszerowało, odebrało przeciwny rozkaz udania się natychmiast nad niższy Ren.

Jenerał Berthier spodziewany tu z Medyolanu w tych dniach.

*Z Bruxelli 17 Marca*

Pozawczoray kommifsarz władzy wykonawczey w towarzystwie dwech urzędnikow municypalnych i przy afsystencyi oddziału strzelcow konnych z okazałością i przy odgłosie trąby, ogłosił wyrok dyrektoryatu, którego ważnieysze rozrządzenia są następuiące: Dyrektoryat wykonawczy uwiadomiony, że wielu officyerow i osob w Austryackiey służbie będących, dawniey w 9 przyłączonych departamentach mieszkaiących, a teraz na liście emigrantow umieszczonych, od czasu potwierdzenia zawartego w Campo Formido traktatu pokoiu, przybyło do roznych parafiy wzwyż rzeczonych departamentow za zaświadczonemi paszportami, bądź przez jenerałow Francuzkich, bądź przez władze rządowe, stanowi: 1.) Że podpisy na tych paszportach znayduiące się za nieważne uznane są, i że każdey władzy cywilney i woyskowey czynić takowych na potem zabrania się. 2.) Że wszyscy officyerowie i osoby w Austryackiey służbie będące, i na liście emigrantow umieszczone, w kraiach rzeczypospolitey Francuzkiey znayduiące się opuścić ie są obowiązane, to iest: miasto w którym się znayduią w przeciągu

24 godzin, a ziemię rzeczypospolitey rownie iak i kraie przez iey armie zaięte, w oznaczonym czasie, rachuiąc w proporcyi 5 mil na dzień ieden, aż do granić. 3.) Że po upłynionym tym czasie, aresztowani i przed kommissyą woyskową dla sądzenia ich podług ustawy 19 fructidor stawieni będą. 4.) Że ci wszyscy, którzy na potym czyli to do departamentow przyłączonych, czyli też do inney iakiey kraiow rzeczypospolitey części przybędą aresztowani i po woyskowemu sądzeni zostaną.

Wyrok ten ma bydź ogłoszony w całey rozciągłości kraiu dawnieyszego Belgium. Wielu iuż officyerow i innych osob pomiędzy któremi znayduie się hrabia Gavre wyiechało na powrot do Niemiec. Spodziewaliśmy się, że uwolnienie uwięzionych nastąpi na mocy wzwyż rzeczonego wyroku; lecz do tego czasu nie odzyskali ieszcze wolności. P. Waecken przeciwnie ścisley ieszcze iest trzymany, i nikt się z nim widywać nie może. Wysłał on kuryera do R sztadt z uwiadomieniem o tym zdarzeniu. Pewny kupiec z Bruges przybyły za paszportem podpisanym przez ministra Francuzkiego na kongressie pokoiu, zaświadczonym przez jenerała kommenderuiącego w Moguncyi, iako i przez jen: kommenderuiącego w Kolonii, dzisiay przed kommissyą woyskową aby był sądzonym iako emigrant ma bydź stawiony. Ten ielnak straszliwy trybunał, ie : w przedsięwzięciu nie wyda nia dotąd względem czynu tego swego wyroku, poki nie odbierze dokładnego objaśnienia względem 9 artykułu zawartego w Campo Formido traktatu pokoiu.

W Ostendzie pracuią z wielką usilnością nad postawieniem tego portu w stanie bezpiecznym od szturmu.

*Z Rzymu d. 19. Marca.*

Nowa konstytucya dla rzeczypospolitey Rzymskiey iuż iest gotowa, i wczoray ogłoszoną została. Zamyka w sobie 14. tytułow i te są na 372. paragrafow podzielone. Podług niey iest każdy obywatelem Rzymskim, ktory ma 21. lat, urodzony w kraiach dawniey Papiezkich, lub ieden rok w nich zamieszkał i podatek opłaca. Wszyscy ktorzy na liście emigrantow stoią, są nazawsze od praw obywatela wyłączeni i z rzeplitey na wygnanie skazani. Ciało prawodawcze składać się będzie z dwoch rad, senatu i trybunatu; ostatnia będzie złożona z 72. członkow, a pierwsza z 32. Wykonawcza władza składa się z 5. konsulow; w każdym departamencie będzie środkowa administracya, a w każdym kantonie Municypalność. Siła woyskowa składac się będzie z stoiącey i czynney narodowey gwardyi. Trzech kwestorow będzie skarbem zawiadywać. Ustawa nie uznaie żadnych zakonnych ślubow. Żadne przeciwne konstytucyi korporacye nie będą cierpiane. Rachowanie czasu bedzie podług kalendarza Francuzkiego używane, &c &c.

Teraz zatrudniaią się tu urządzeniem duchowieństwa, iako to opactw, klasztorow, dyecezyy i parafiy; wszyscy cudzoziemcy duchowni muszą z kraiu ustąpić.

Uroczystość związku, ktora wczoray obchodzona bydź miała, na dzień 25 marca odłożona została; tym czasem wielkie ieszcze na to święto przygotowania czynią.

*Z Bazylei d. 19. Marca.*

D 15 t. m. Jenerał Schauenbourg przeniosł swoią główną kwaterę do Berna. W potyczce przy Gümmingen wiele Ber-

nenczyków utraciło przy armatach życie, nie chcąc ich Francuzom ustąpić.

Tuteyszy Francuzki minister Mengaud zapewnił, że dyrektoryat Francuzki odrzucił całkiem plan podzielenia Szwaycaryi na dwie rzeczpospolite, z których kray Wodow, Walizow i włoska Szwaycarya miały iednę stanowić, a reszta Szwaycaryi drugą, i postanowił, że Szwaycarya iedną tylko nierozdzielną rzeczpospolitę składać będzie. Obstaie iednak przytym, żeby 5 dyrektorów pierwszy raz nie byli z tych kantonow wybrani, które woyskom swoim przeciw Francuzow maszerować kazały. Jak tylko konstytucya nowa zaprowadzoną zostanie, woyska Francuzkie cofną się z Szwaycaryi. — Z Włoch dowiaduiemy się, że Szwaycarskie woytowstwa przyłączyły się do rzeczypospolitey Cysalpinskiey; ale dyrektoryat Francuzki zapewne postanowienie to odmieni.

Między officyerami, których Berneńscy włościanie rozrąbali, wymieniaią admirała Crouzac, który Berneńską flottylą na iezìorze Genewskim kommenderował.

Kanton Zurich odebrał od jen: Schauenbourg zapewnienie, że będzie iako kray neutralny uważany.

*Od granic Szwaycaryi 19. Marca.*

Listy z Genewy donoszą, że przyłączenie tey małey rzeczypospolitey do Francyi iest prawie iak ułożone.

Pomiędzy licznemi dowodami męztwa i odwagi, okazanemi przez woyska Szwaycarskie w krotkiey, ale okropney rozprawie, która los ich rozstrzygnęła, następuiące czyny przywodzą: Bywszy regiment Watterwille zapaliwszy się, w pień wycięty został; siedmiu pozostałych z niego ludzi, nie chcąc przeżyć zguby swoich kollegow, rzucili się na oboz Francuzki i tam śmierć znaleźli. Osmdziesiąt młodych Bernenczykow bronili długo pewnego wąwozu, wielu ubili Francuzow i wszyscy zbronią w ręku poginęli. Stratę całą Fracuzow rachuią do 4000 ludzi, nie licząc w to ranionych.

*Od granic Szwaycary d. 21. Marca.*

Spokoyność wzrasta powoli w tych częściach Szwaycaryi, które były teatrem woyny. Woyska Francuzkie ścisłą zachowuią karność; kilku żołnierzy, którzy dopuścili się zdrozności natychmiast rozstrzylano. Większa część kantonow wysłały deputowanych do kommenderuiącego jenerała Francuzkiego, z oświadczeniem, że są gotowe przychylić się do chęci dyrektoryatu ustanowienia nowego rządu składu. Zapewnienie, że nie doświadczą żadnego oderwania i podzielenia Szwaycaryi, zdaie się że wiele do tego ich przedsięwzięcia nakłoniło. Spodziewamy się zatym po takowych rozrządzeniach, iż rzeczpospolita iedna i nierozdzielna w Szwaycaryi niebawnie ustanowioną zostanie; każdy iuż kanton przedsiębierze wszystkie do tego poprzedzaiące śrzodki. Rząd tymczasowy kantonu Zurich przywołał świeżo wszystkie osoby, które się od miesiąca z przyczyny zamieszek i rozterkow oddaliły były. Zgromadzenie kraiu Wodow wysłało deputowanych do Berna, dla przywrocenia dobrego porozumienia się i zgody między częścią Francuzką i Niemiecką kantonu.

Dowiaduiemy się że reszta armii Berneńskiey powiększey części cofnęła się do Hallital. Do dzikich tych dolin, okrytych lodami, Bernenczykowie uprowadzili swoie skarby i armaty.

*Z Rasztadt d. 24. Marca.*

Noty dnia wczorayszego ministrom Francuzkim od ministra pełnomocnego Cesarskiego przesłaney, treść iest następuiąca.

" Deputacya Rzeszy spodziewała się znaleść w nocie ministrow Francuzkich pod dniem 15 Marca (25 Ventose) w którey okazuią ukontentowanie z zezwolenia na proponowaną zasadę pokoiu; oświadczenie pocieszaiace względem warunkow poprzedniczych z wzwyż rzeczonym zezwoleniem istotnie połączonych, rownie iak względem sprawiedliwey nadziei przez deputacyą okazaney, że część kraiu w nocie iey wyrażona od wzwyż rzeczoney zasady wyłączona zostanie. Nadzieia ta tym iest gruntownieysza, że sami ministrowie Francuzcy łatwo przekonaią się, iak mało zgadzałoby się z obowiązkami deputacyi Rzeszy zezwolenie bez żadnego ostrzeżenia, na zasadę los Rzeszy Niemieckiey stanowiącą. Samo iedynie wyobrażenie, że przez offiarę tak wielką, wyczerpaią się iuż wszystkie śrzodki do ziednania dla Rzeszy tego pokoiu tak gorąco żądanego, mogło skłonić deputacyą Rzeszy do tak ważnego wyroku. Powinna więc była szczególniey zwrocić bacznośc swoią na zapewnienie się o tych poprzedniczych warunkach i w pocieszaiącym przekonaniu, że żadna dalsza uciążaiąca Rzeszą pretensya czyniona nie będzie, osądziła razem iż należy iey żądać, iako pierwszego skutku zezwolenia na zasadę pokoiu, aby rząd Francuzki cofnął woyska swoie z kraiow na prawym brzegu Renu położonych, które tak wielkich doświadczyły uciążliwości i aby kraie te od wszelkich dalszych rekwizycyi i kontrybucyi uwolnione były. Na koniec iako deputacya Rzeszy bydź nie może obojętną względem losu ustąpionych kraiow, i członkow Rzeszy, które do tego czasu oneż posiadały, ale przeciwnie gdy istotnie obowiązaną bydź się rozumie interessować za niemi, powinna się była przeto spodziewać, że negocyacye tyczące się iedynie warunkow, które względem tego przedmiotu ministrom Francuzkim pod dniem 3 t. m. udzieliła, otworzone zostaną. Lecz w nocie tychże ministrow te poprzednicze warunki i artykuły tak ważne całkowicie prawie zamilczane zostały, albo przynaymniey żadna na nie odpowiedź iasna i ostateczna dana nie została. Nie oświadczono także do iakiego punktu można mieć nadzieię, że rząd Francuzki zezwoli na wyłączenie części kraiu na lewym brzegu położonego, a w nocie deputacyi wyszczegulnionego.

Deputacya Rzeszy tym większego w tey okoliczności dołożyć powinna starania, że wszystkie te propozycye ściśło są połączone z naturalnym ciągiem negocyacyi pokoiu, i że niebędąc uwiadomiona o intencyach rządu Francuzkiego względem tego przedmiotu, nie może rozważyć w ogule dzieła pacifikacyi.

Stosownie zatym do tego deputacya Rzeszy znayduie się w potrzebie upraszać powtornie z usilnością rządu Francuzkiego, aby iey iasne względem tych trzech poprzedniczych punktow uczynił oświadczenie i ufna w sprawiedliwości rządu Francuzkiego spodziewa się widzieć uskutecznioną nadzieię, którą okazała, że kraie Rzeszy na lewym brzegu Renu leżące, które iuż wymienione były, od proponowaney zasady pokoiu wyłączone zostaną."

Pewną iest rzeczą, ze kommenderuią-

cy jenerał Buonaparte nie powroci więcey do Rasztadt; odwołał iuż ztąd swego sekretarza i adiutanta obywatelow Porret i Valette.

*Z Baionny d. 10. Marca.*

Zdaie się że rząd Francuzki z Portugalskim za pośrzednictwem gabinetu Hiszpańskiego zbliżaią się do siebie. Obywatel Segui kommissarz dyrektoryatu przy iedney municypalności w Paryżu, wyiechał niedawno w poselstwie do tego ściągaiącym się przedmiotu; ten przysłał tu kuryera do dyrektoryatu i upewniaią, że iuż prawie zgodzono się na warunki pokoiu z Portugalią.

*Z Hagi d. 27. Marca.*

Jutro powrocą obydwa dyrektorowie i legacya Francuzka z Amsterdamu nazad. Względem istotnego ich tam poselstwa są rozne domysły. W czasie ich bytności wiele tam uczt dawano.

Zgromadzenie konstytucyyne postanowiło, że żaden reprezentant nie może się na długo, oddalić &c. Względem urządzenia 4 Niemieckich regimentow Xzięcia Waldeck i Sax Gota, które w naszey zostaią służbie, nic ieszcze nie postanowiono.

D. 23 t. m. słyszano wystrzały na gwałt w Texel, obawiaiąc się Angielskiego wylądowania; ale nic więcey nie było, iak że Anglicy Francuzkiego korsarza gonili i na piasek w Calandsoog wpędzili; wysiedli potym na ląd, obrali ze wszystkiego korsarza i znowu się na morze wrocili.

Obywatel von Citters ma w 8 dniach z urzędowania swego iako podskarbi jeneralny zdać rachunki.

Obywatel d'Asseval iest jeneralnym sekretarzem dyrektoryatu mianowany, gdy obywatel Droghoorn otrzymał od tego urzędu uwolnienie. Administracya prowincyi Hollandyi, prosiła o wstrzymanie ieszcze na 14 dni exekucyi o zaległe 40 millionow.

*Z Londynu d. 14. Marca.*

Ostatnie wiadomości z Indyow wschodnich donoszą, że wyprawa przeciw wyspom Manillii nie udała się, iuż to z przyczyny burzy morskiey, iuż z obawy ogołocenia naszych posiadłości, w czasie gdy Tippoo Sultan każe o szczerości swoiey przyiaźni powątpiewać, i gdy Zemaun-Shach nie porzucił ieszcze zupełnie swego proiektu wtargnienia do Indostanu. Jakoż dowiaduiemy się, że Zemaun-Shach opuszczaiąc Lahor, dla uśmierzenia buntu swego brata Moraud, wziął w zakład pierwszych mieszkańcow miasta Lahor, uszłych od rzezi iego woyska. Ruszył szybkiem krokiem przeciw swemu bratu, opanował Cabul, i na końcu miesiąca maia uśmierzył zupełnie bunt w całey prowincyi Zablistan. W miesiącu listop: umyślił uskutecznić swoy proiekt wtargnienia do Indostanu. Zapewniaią ciągle, że ma armią z 100,000 iazdy złożoną, i prowadzony iest od iednego Francuza (Descorches) który był dawniey ambassadorem w Konstantynopolu. Kommendanci Angelscy w Bengalu, tak byli szczęśliwi, że wyperswadowali Marratom, iż Zemaun Shach ma zamiar podbicia ich, wraz z całym pół wyspiem Indyi, co większą część skłoniło Nababow do bronienia się dzielnie razem z Anglikami przeciw dalszemu postępowaniu Zemaun-Shah, ktorego mieniią człowiekiem śmiałym, pełnym ambicyi, nadzwyczay okrutnym, krwawym i zapalonym za swoim proiektem podbicia Indyy, na wzor Alexandra i Gengiskana.

# DODATEK

## DO Nro. 29.

# GAZETY KRAKOWSKIEY

WE SRZODĘ DNIA 11. KWIETNIA 1798.

*Z Wenecyi d. 26. Marca.*

Listy z Korfu, przed 11 dni z tamtąd wyszłe, donoszą że Francuzka eskadra od 24 żaglow, z tamtąd na morze wyszła; ale nie wiadomo dokąd. W tamteyszym porcie nic zostało się tylko iedeń liniowy okręt i iedna fregata, obydwa nie zdatne więcey na morze. Wszystkie woyska Francuzkie popłynęły na tey eskadrze, 1000 tylko ludzi na całey zostało się wyspie, które w niemałey zostaią obawie; gdyż częste się tam okazuią poruszenia, i żaden Francuz nie może życia bydź pewnym.

*Z Bazylei d. 20. Marca.*

Gryzonowie i Walizowie &c. chcą iuż nową Szwaycaryi konstytucyą przyiąć. Biskup Sittenski złożył świecką władzę w ręce stanow; ale biskup Churu, iako współ członek Rzeszy chce oczekiwać ukończenia kongreſsu w Rasztadt. — Rachuią przeszło 30 Szwaycarskich officyerow, którzy od własnych obywateli w masie powstałych zabitemi zostali.

Obywatel Ochs przytoczył w mowie swoiey d. 6 w zgromadzeniu naszym mianey, że musi bydź łancuch z 6 do 7 rzeczpospolitych demokratycznych i reprezentacyynych uformowany, żeby wszelką na potym koalicyą nie podobną uczynił.

Francuzcy jenerałowie wydali naysurowsze do woyska względem zdrożnościow rozkazy. Nakazano między innym, żeby wszystkie konie, bydło, które żołnierze Francuzcy na przedaż do Berna, Soloturn &c. przyprowadzą, natychmiast zatrzymane i właścicielom powrócone zostało.

*Z Zemlina d. 21. Marca.*

Listy z Jaſs zapewniaią, że Roſsya rozciąga od Benderu, aż do Kamieńca Podolskiego z 40,000 woyska nad granicą Turecką kordon. Wiadomość tę potwierdzaią listy i z innych Tureckich okolic, z dodatkiem, że się w głowach Turkom pomieścić nie może, coby takowe uzbroienie z obydwoch stron znaczyć miało.

*Z Lizbony d. 27 Lutego*

Admirał Jervis, który krążył przez kilka dni oczekuiąc eskadry Hiszpańskiey powracaiącey do Kadyx, w nadziei stoczenia z nią bitwy i przyprowadzenia ieszcze do Lizbony kilku okrętow woiennych Hiszpańskich, przedwczoray wszedł do naszego portu z 11. liniowemi okrętami i 3 fregatami, zostawiwszy resztę eskadry swoiey z 10. okrętow i kilku fregat skła-

daiącey się, na stacyi przed Kadyx pod rozkazami vice admierała Parker.

*Z Bruxelli d. 19. Marca.*

Jenerał Desaix kommenderuiący prawem skrzydłem armii Angielskiey, które zacząwsy od Havre de Grace aż do uyścia Skaldy rozciąga się, przybył do Dunkierki z iedną częścią swego wyższego sztabu dla przyspieszenia przygotowań do wylądowania. Odwiedzi on niebawnie Ostendę, Ecluse, Axel, Hulst, Sas de Gand i Antwerpią, zkąd podług wszelkiego podobieństwa uda się do Flisingen.

P. Waecken i kawaler Brouet którzy zawsze ścisło są trzymani, prosili aby mogli stosuiąc się do wyroku dyrektoryatu opuścić kraie rzeczypospolitey w czasie oznaczonym; lecz im odpowiedziano, że w okoliczności ich się tyczącey udano się do rządu, ktoremu papiery P. Waecken przesłano.

*Z Laybach d. 15. Marca.*

Jenerał baron Vuckalsowich stosownie do odebranego z Wiednia rozkazu wyiechał ztąd d. 10 i udał się do Korpusu armii zgromadzaiącego się w Tyrolu. Jenerał Schultz iest tu co moment oczekiwany dla obięcia kommendy nad armią rezerwową. Dowiaduiemy się z drugiey strony, że głowna kwatera armii Cesarskiey Włoskiey z Padwy do Werony niebawnie przeniesioną będzie. Liczbę woysk które w przyszłym miesiącu w okolicach Werrony obozem stać maią do 50; tysięcy ludzi podaią.

---

## DONIESIENIA

C. K. sądy szlacheckie Krakowskir zachodniey Galicyi oznaymuią edyktem ninieyszym Jmć Panu Adamowi Walewskiemu; że JP. Tomasz Suchodolski u tych sądow, o exekucyą rzeczy ruchomych na zaspokoienie summy 8000 f. p. przeciw niemu notę podał, i o pomoc sądową, ile sprawiedliwość wymaga, dopraszał się. Gdy zaś sądy te, nie maiąc wiadomości, gdzie obżałowany zostaie, lub czy wcale w C. Kr. państwach znayduie się, iemu P. Walewskiemu tuteyszego patrona Głogowskiego, z iego szkodą i iego kosztem kuratorem ustanowiły, z którym ten Proces podług ordynacyi sądowey rozpoczęty i ukończony będzie; przeto on edyktem ninieyszym tym końcem upomina się, ażeby na dzień 4 czerwca 1798 r. o godzinie 9 z rana do sprawy ustney sam się stawił, albo ieżeli iakie ma prawa swego dowody, te kuratorowi wyznaczonemu wcześnie przesłał, albo na koniec innego sobie patrona obrał, tego sądom tuteyszym wymienił, i podług przepisu tych srzódkow prawa używał, które do poparcia swey sprawy nayskuteczniey szymi bydź sądzi; gdyż w przeciwnym razie, wypadki niepomyślne z zaniedbania wyniknąć mogące, sobie samemu przypisać winien będzie. Tak Ces. Kr. prawa stanowią.

Z Rady C. K. sądow szl. Krakowskich zachodniey Galicyi dnia 10 marca 1798.

*Piekarski.*
*J. Nob. a Cronenfels.*
*Olechowski.*

Obwieszczenie wierzycielow i dłużnikow do konkursu na maiątku starozakonnego Jzraela Leyzerowicza Korona zwanego obywatela synagogi Opoczyne.

Obwieszcza się wierzycielow i dłużnikow tak w tuteyszym kraiu odległych iako i zakordonowych (procz pozwanych pobliższych) W. Stanisława Jurzyńskiego sukcesorow niegdy W. Teodora Wzdulskiego sukcessorow niegdy W. Ignacego Tokarskiego i innych, aby ciz wierzyciele i dłużnicy na termin kommissyi konkursowey na maiątku tegoż Jzraela rozpoczętey, a Zlimity na dzień 26ty miesiąca marca r. płynącego 1798 przypadaiący osobiście lub przez swoich pełnomocnikow podług gatunku interessow stawili się i dokumenta składali a gdy się na tenze termin nie stawią, tedy w swoich prawach mocą wyroku kommissyynego upadną.

Ex parte Magistratus Cæs. Reg. Urbis Metropolis Cracoviæ, medio præsentis Edicti, omnibus iis, quorum interest, notum redditur, quod super universa sebstantia Mobili & immobili, hac in provincia reperibili, post olim Josephum Hietzgein huiatem mercatorem relicta Concursus Creditorum aperiatur. Igitur Creditores omnes & singuli qui ad formandam quam piam adversus oberatum prætensionem jus se habere crederent, convocantur, ut usque ad diem 21 Junii Anni currentis 1798 prætensiones suas medio exhibendi adversus constitum in Persona Advocati Magnifici Caroli Kregczyk Curatorem Massæ concursorialis qualem processus Ordinarii forma requirit Libelli, coram hoc Magistratu eo certius profiteantur, ae in eo Libello non solum de liquiditate Actionis suæ sed etiam de Jure vi cujus collocatio in hac vel illa classe desideratur, valide doceant, quo secus post lapsum præmemoratum terminum, nemo ampl us, auditor atq; ii, qui huc usque prætensiones suas in hoc Judicio non insinuaverint respectu Universæ Oberati hæc in Provincia reperibilis Mobilis & Immobilis substantiæ, effectivæ, & ne fors accrescendæ, in quantum talis per insinuatos se creditores exhauriretur, tum quoque absque omni exceptione præcludentur etiam si ipsis re vera jus compensationis competeret, vel quampiam rem jure Dominii ex Massa vindicandam haberent, vel vero Actioni suæ per Pignus vel hypothecam cautum esset, adeo ut huius modi creditores si forte Massæ quidpiam tenerentur non obstante quod iis jus compensationis proprietatis pignoris seu hypothecæ competiisse, Debitum massæ solvere teneantur, & se eatenus adactos iri noscant. Præterea Omnibus & singulis Creditoribus 22 Junii Anni cur. 1798 hora 10 mat. pro eorum comparitione personali, vel per rite legitimandos Plenipotentes suos coram hoc Magistratu C.R. Urbis Cracov; eo fine statuitur, ut Curatorem Bonorum interimaliter in die 10 Aprilis anni cur: hora 10 mat: constituendum, aut confirment, aut alium constituant, & una deputationem creditorum deligant, porro potestatem tam pro Curatore Bonorum, quam pro deputato Creditorum determinent, eo certius, quo secus in quantum nullum Creditorum dicta die comparere contingeret Cæs: Reg: Magistratus hujus Urbis Curatorem bonorum & deputatos omnium emanentium Creditorum periculo denominabit, eorumque potestatem determinabit. His igitur quilibet conformiter agito, sibique a damno caveto, hæc enim dictant sancitæ leges. Datum Cracoviæ die 17 martii 1798 Anno.

*J. Gellinek m.p.*
*Josophus Wytyszkiewicz mp.*
*Adalbertus Tussek m.p.*
*Adalbertus Florkowski m.p.*
*Jos. Ant. Feistemantell m p.*

*Ex Consilio Cæs. Regii Senatus Urbis Metro: Craco.*

*Ignatius de Nikoledons sekr.*

571.

C. K. Sądy Szlacheckie Krakows: zachod: Galicyi oznaymuią edyktem ninieyszym Pu. Janowi Bratkowskiemu: że Abraham Siodmak żyd na Kazmierzu pod Krakowem mieszkaiący u sądow tych, o sekwestracyą dobr Rakoszynna zaspokoienie summ 428 fl. p. i 120 fl. p. przeciw niemu notę podał, i o pomoc sądu, ile sprawiedliwość wymaga, dopraszał się.

Gdy zaś sądy te, nie maiąc wiadomości, gdzie obżałowany zostaie, lub czy wcale w C, K. kraiach dziedzicznych znayduie się, iemu Pu. Bratkowskiemu tuteyszego Patrona szlach: Głogowskiego, z iego szkodą i iego kosztem kuratorem wyznaczyły, z ktorym ten procesś podług ordynacyi sądowey rozpoczęty i załatwiony będzie; przeto on edyktem ninieyszym tym końcem upomina się: ażeby dnia 11 czerwca o godzinie 10 z rana do sprawy ustney sam stanął, albo ieżeli iakie ma prawa swego dowody, te kuratorowi wyznaczonemu wcześnie przesłał, albo nakoniec innego sobie patrona obrał, tego sądom tuteyszym wymienił, i podług przepisow tych środkow prawa używał, ktore do własney obrony za nayskutecznieysze osądzi: gdyż w przeciwnym razie skutki niepomyślne z zwłoki wyniknąć mogące sam sobie winien będzie przypisać. Tak stanowią dla C. K. państw dziedzicznych, dane prawa.

*Piekarski.*
*Darowski.*
*Olechowski.*

Z Rady C. K. sądow szlach: Krakows: zachod: Galicyi. Dnia 10 Marca 1798.

*Ascher.*

C. K. sądy szlacheckie Krakowskie zachodniey Galicyi oznaymuią ninieyszym

edyktem JPani Eleonorze z Moszyńskich i Pu. Janowi Nepom. małżonkom Karwickim: że JPani Konstancya z Kulińskich Trembecka swoim i rodzoney siostry swey Zofii Bogusławskiey imieniem, u tychże sądow względem zapłacenia 6038 f. p. z prowizyą przeciw nim Karwickim, notę podała, i opomoc sądową ile sprawiedliwość wymaga dopraszała się: Gdy zaś sądy te, niemaiąc wiadomości gdzieby oskarżeni zostawali, lub czy wcale w państwach C. Krolewskich dziedzicznych znayduią się, Jm małżonkom Kaźnickim, tuteyszego patrona Walentego Osławskiego z ich szkodą i ich kosztem, kuratorem postanowiły, z którym ten procefs podług ordynacyi sądowey rozpoczęty i ukończony będzie: przeto oni edyktem ninieyszym tym końcem się upominaią, ażeby w czasie przyzwoitym, to iest: w przeciągu dziewiędziesiąt dni sami się stawili, albo ieżeli iakie maią prawa swego dowody, te kuratorowi wyznaczonemu wcześnie przesłali, albo nakoniec innego sobie patrona obrali, tego sądom tuteyszym wymienili, i podług przepisu tych śrzodkow prawa używali, które do poparcia swey sprawy nayskuteczniey szemi bydź sądzą: gdyż w przeciwnym przypadku skutki niepomyślne z zwłoki wyniknąć mogące sobie sami przypisać winni będą. Tak C. K. prawa stanowią.

Pod niebytność J. W. Prezesa

*Franciszek Borgiasz Piekarski.*

*Darowski. m. p.*

*Olechowski.*

Z Rady C. K. sądow szlach: Krakow: zachodniey Galicyi dnia 5 Marca 1798.

*Ascher.*

Od prefektury dóbr kameralnych Złota, Sandomierz i Osiek daie się niniey. szym wiadomo, iż ponieważ pod dniem 30 stycznia r. t. na wypisaney licytacyi Młynow do tych dóbr należących zaarendowania żaden licytant nie znaydował się, więc przez drugą licytacyą dnia 18go maia r. t. do arendy puszczone będą:

| to iest, | | Pretium fisci |
|---|---|---|
| Młyn w Połańcu | na d. 3 kamienie zło. ryń. | 800 |
| detto w Więzownicy | na d. 2 kam. - - | 100 |
| drugi tam | na d. 1 detto - - | 50 |
| trzeci detto - | na d. 1 detto - - | 50 |
| detto w Czaikowie | na d. 2 detto - - | 100 |
| detto w Samborcu | na d. 2 detto - - | 50 |
| Wietrzny młyn w Stodołach | - - - | 50 |

Ci, którzy sobie życzą młyny te zaarendować (do którey licytacyi iednakowoż żydy przypuszczeni nie będą) na zwyż wyrażony dzień pod tą kondycyą do tuteyszey kancellaryi zapraszaią się, ażeby każdy dziesiątą częścią od wypadaiącego pretio fisci iako vadium opatrzony był, bez którey żaden do licytacyi puszczony nie będzie. Dalsze kondycye zaś będzie można każdego czasu w kancellaryi tuteyszey wywiedzieć się.

W Złoty dnia 15go marca 1798.

Z Strony C. K. Radomskiego Cyrkularnego urzędu czyni się mocą ninieyszego edyktu Franciszkowi Leweckiemu, który na dniu 21 sierpnia r. z. z dominium Grzmiąca z żoną swą i dziecięciem, bez wiadomości zwierzchności i pozwolenia od rządu kraiowego, za granicę uszedł, wiadomo, iż ieśli się tenże wraz z familią swoią w przeciągu roku iednego do C. K. państw niepowroci, z nim iako z emigrantem wedle praw postąpi się, i maiątek iego w tuteyszym kraiu pozostały a teraz iuż przy aresztowany, bez dalszego względu na rzecz skarbu naywyższego skonfiskowany zostanie. W Radomiu na dniu 22 lutego 1798.

W niebytności JW. Starosty cyrkularnego.

*J. B. de Bernhard, 1szy C. K. kommissarz.*